

การป้องกัน

- 1) หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่กำลังมีอาการไอ และยังไม่ได้รับการรักษาด้วยยารักษาวัณโรค
- 2) ในผู้ติดเชื้อที่ไม่มีอาการ โดยเฉพาะในเด็กอายุต่ำกว่า 4 ปี ที่ตรวจได้ผลทิวเบอร์คิวลินบวก แพทย์จะพิจารณาให้ยาป้องกัน Isoniacid นาน 2-3 เดือน
- 3) ให้วัคซีน BCG ป้องกัน ในประเทศที่มีโรควัณโรคชุกชุม องค์การอนามัยโลกแนะนำให้เริ่มให้ BCG วัคซีนตั้งแต่แรกเกิด วัคซีน BCG ถึงแม้จะมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน แต่ที่ได้ผลชัดเจน คือ ป้องกันวัณโรคชนิดรุนแรงแบบแพร่กระจาย และวัณโรคเยื่อหุ้มสมอง ประเทศไทยให้วัคซีน BCG เมื่อแรกเกิด
- 4) ถ้ามีอาการผิดปกติที่น่าสงสัยว่าเป็นวัณโรค เช่น ไอเรื้อรัง 2 สัปดาห์ขึ้นไป มีไข้ต่ำๆ โดยเฉพาะตอนบ่ายๆ หรือค้ำๆ เจ็บหน้าอก เหนื่อยหอบ เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ควรรีบไปรับการตรวจรักษา โดยการเอกซเรย์ปอดหรือตรวจเสมหะ
- 5) รักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ กินอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบ 5 หมู่
- 6) หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรค เช่น การสำล่อนทางเพศ เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ เพราะจะทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง มีโอกาสที่จะป่วยเป็นวัณโรคได้ง่าย

- 7) ประชาชนทั่วไป ควรตรวจร่างกายโดยการเอกซเรย์ปอดหรือตรวจเสมหะ (AFB) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ถ้าพบว่าเป็นวัณโรค จะได้รับการรักษาก่อนที่จะลุกลามมากขึ้น
- 8) ในเด็กควรได้รับการฉีดวัคซีน BCG รวมถึงผู้ที่ทำการทดสอบทิวเบอร์คิวลินเทสต์ (Tuberculin test) แล้วให้ผลเป็นลบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

ด้วยความปรารถนาดี

องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน

อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท

WWW.WANGMUN.GO.TH

โทร. ๐๕๖๔๑ ๐๖๐๓

วัณโรค รักษาได้

วัณโรค

วัณโรคเป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ทำให้เกิดการอักเสบในปอด ซึ่งในผู้ใหญ่มักจะพบส่วนใหญ่นี้ที่ปอด ในเด็กอาจเป็นที่อวัยวะอื่นร่วมด้วย เช่น ต่อมทอนซิล หลอด เยื่อหุ้มสมอง กระดูก แต่ที่พบบ่อยและเป็นปัญหา มากที่สุดในปัจจุบัน คือ "วัณโรคปอด" มักพบในคนแก่ คนที่ร่างกายอ่อนแอจากการเป็นโรคอื่น ๆ มาก่อน เช่น หัวใจ หืด ไอกรณ พกติดยา และโรคเอดส์หรือในคนที่ตรากตรำทำงานหนัก พักผ่อนไม่เพียงพอ ขาดอาหาร ต้มเหล้าจัด หรือในคนที่ม่ประวัติใกล้ชิดกับคนที่เป็นโรค เช่น นอนห้องเดียวกัน หรืออยู่บ้านเดียวกัน และพบว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นวัณโรคแทรกซ้อนกันมาก จึงทำให้วัณโรคที่เคยลดลง มีการแพร่กระจายมากขึ้น หากไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้องจะทำให้แพร่กระจายไปได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากติดต่อได้ง่าย โดยระบบทางเดินหายใจและมีอันตรายถึงชีวิต

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย

Mycobacterium tuberculosis

ซึ่งเป็น acid fast bacillus (AFB) ย้อมติดสีแดง ซึ่งจะมียอยู่ในปอดของผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการรักษา การติดต่อโดย

การสูดอากาศที่มีตัวเชื้อนี้เข้าไป ซึ่งเชื้อโรคชนิดนี้มีคุณสมบัติพิเศษ คือ มีความคงทนต่ออากาศแห้ง ความเย็น ความร้อน สารเคมี และอยู่ในอากาศได้นาน ยกเว้นไม่ทนทานต่อแสงแดด

อาการและอาการแสดง

ส่วนใหญ่เด็กที่ติดเชื้อ จะไม่มีอาการของโรคเมื่อทดสอบทูเบอร์คิวลิน จะได้ผลบวก (ซึ่งแสดงว่า เด็กติดเชื้อวัณโรค) การตรวจ X-rays ปอด ก็จะไม่พบผิดปกติในระยะแรก ถ้าเด็กมีสุขภาพและภาวะโภชนาการดี โรคจะยังไม่เกิดขึ้นทันทีเมื่อได้รับเชื้อ อาการที่จะพบได้เร็วที่สุดประมาณ 1-6 เดือนหลังติดเชื้อ อาการที่พบได้บ่อย คือ มีต่อมทอนซิลอักเสบ ไอที่เรื้อรัง ปวด ที่คอ และอื่นๆ แล้วจึงจะพบความผิดปกติที่ปอดและอวัยวะอื่นๆ ส่วนในผู้ใหญ่ มีอาการที่พบได้บ่อยคือ

1. ไอเรื้อรังเกิน 2 สัปดาห์ ไอแห้งๆ อาจมีเสมหะสีเหลือง เขียว หรือไอปนเลือด
2. เล็บแฉกหน้าอก

3. มีไข้ต่ำๆ ตอนบ่ายหรือเย็น
4. เหนื่อยหอบ อ่อนเพลีย
5. เบื่ออาหาร น้ำหนักลด

การรักษา

ปัจจุบันมียารักษาวัณโรค

ที่ได้ผลดีหลายชนิด

การรักษาจะให้ยาร่วมกัน

อย่างน้อย 3 ชนิด เพื่อลดอัตราการดื้อยา และเพิ่มประสิทธิภาพของยา ยาที่ใช้ ได้แก่ Streptomycin, Pyrazinamide, Rifampin, Isoniacid, Ethambutol การรักษาจะได้ผลดี ถ้ามารับการรักษาเสียแต่ระยะเริ่มแรก โดยจะต้องกินยาอย่างสม่ำเสมอเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน จะต้องดูแลให้พักผ่อนและให้อาหารที่มีโปรตีนและวิตามินสูง เพื่อช่วยเพิ่มความต้านทานต่อโรค

